

Vsem članom kolektiva čestitamo ob prazniku dela

DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE

1. maj, mednarodni delavski praznik

Praznovanje 1. maja sega precej daleč nazaj v drugo polovico 19. stoletja.

Zaradi mržnje, ki jo je gojil delavski razred do svojih delodajalcev, se je rodila zavest. »Proletariat« se je oprl na svoje edino orožje — stavko. Organizirane stavke v tem času niso bile redkost. Posebno pogosto so bile v gospodarsko naprednejših kapitalističnih državah. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja so delavci v ZDA organizirali več takih stavk, prav ta gibanja so dosegla svoj vrh 1. maja 1886, ko so v Chicagu razglasili splošno stavko.

V tej stavki je sodelovalo več kot 40.000 delavcev. To je bila ena izmed največjih stavk po razsežnosti.

Tega dne, 1. maja 1886, je bilo sklicano veliko delavsko zborovanje, ki je minilo v znaku

»treh osmic«. Zahteve, ki so jih postavili delavci na tem zborovanju, so bile: osemurni delavnik, osem ur počitka in osem ur prostega časa za kulturo in izobraževalno dejavnost.

Takim zahtevam v tem družbenem razredu še zdaleč ni bilo možno ugoditi. Veliki delodajalci so skušali zatreti že samo delavsko zborovanje. Policija in celo nekaj vojske se je odločno spopadlo z delavci, vendar jim zborovanja ni uspelo preprečiti. K rezultatom zborovanja je potrebno pripisati še posledice: pet delavskih voditeljev-organizatorjev stavke je bilo obsojenih na smrt, tri na dosmrtno ječo, več demonstrantov pa na dolgotrajno zaporno kazen.

Na prvem kongresu II Internacionalne, ki je bil leta 1889, so sklenili, da bo poslej 1. maj dan mednarodne manifestacije delav-

skega gibanja, kot spomin na čikaško zborovanje.

Že leta 1890 so 1. maj proslavili v mnogih deželah, ne samo v znamenitu boju za osemurni delavnik in druge ugodnosti, marveč predvsem kot dogodek, ki ima značaj splošne manifestacije razredne solidarnosti delavstva.

Delavska zborovanja so se odvijala tudi v evropskih deželah. Delavsko zborovanje, ki so ga priredili 1890 leta v Parizu, je imelo več kot 100.000 udeležencev. V Marseillu je bilo na proslavi 1. maja 50.000 delavcev, na Dunaju pa so priredili 60 delavskih zborovanj, katerih se je udeležilo več kot 40.000 delavcev. Prvomajske proslave in zborovanja so priredili tudi v Pragi, Brnu, Bukarešti, Budimpešti in drugih večjih evropskih mestih.

V Angliji se je prvomajskih praznovanj istega leta udeležilo

več kot 200.000 ljudi, Friedrich Engels pa je s tem v zvezi zapisal: »To je naša prva zmaga v Londonu in jasen dokaz, da so množice na naši strani.«

Na kongresu II Internacionalne, ki je bil leta 1891, so tekle dolge in burne razprave o značaju in dnevu prvomajskih proslav.

Pri tem se je izoblikovalo predvsem dvojje stališče in sicer: oportunistično in revolucionarno. Delegati iz Nemčije in Anglije so hoteli, da bi delavski dan proslavljali prvo nedeljo v maju, s čimer bi se v bistvu opredelili proti organiziranju strank in odločnemu boju za dosseg delavskih pravic.

Taka stališča je kritiziral tudi Engels in kongres je v bistvu sprejel kompromisno rešitev. V resoluciji je bilo med drugim

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pot na Čebine

Dne 24. 3. 1977 je bil shod predstavnikov glasil organizacij združenega dela iz vse Slovenije. Zbirno mesto je bilo v Trbovljah, pri Delavskem domu.

Glasilo STIK sta zastopala tov. Mizerit Albert in Kopar Anton. Ta shod je bil sklican z namenom, da se vsi poročevalci glasil OZD seznanijo s potekom proslave ob 40-letnici ustanovnega kongresa KPS na Čebinah.

(Nadaljevanje s 1. strani)

rečeno: »Praznik je treba praznovati kot dan počitka, če le pogoji v kaki deželi to omogočajo«. Kljub temu so v naslednjih letih proslavljali 1. maj vse bolj v znamenju ekonomskih in političnih zahtev delavskega razreda, ki je ob osemurnem delavniku in povečanju plač terjal tudi splošno volilno pravico in zagotovitev osnovnih političnih svoboščin.

Resolucija, ki je bila sprejeta leta 1893 v Zürichu, je temeljila na tem, da bi bilo praznovanje 1. maja sicer posvečeno boju za osemurni delavnik, da pa mora biti hkrati tudi manifestacija trdne volje delavskega razreda, da s socialno revolucijo odpravi razlike in tako stopi na pot miru slehernega naroda do skupnega mednarodnega miru. 1. maj so pri nas prvič organizirano proslavljali že leta 1890, neposredno po kongresu II. Internacionalne.

Proslavljali so ga predvsem hrvaški in slovenski delavci, ki so še posebej poudarjali zahteve »treh osmic«.

Kmalu za tem so se praznovanju 1. maja pridružile še ostale republike.

V Srbiji so 1. maj prvič proslavili leta 1893, v Bosni 1906, v Makedoniji pa 1909.

Proslave 1. maja so pri nas kaj kmalu prerasle zahteve zgolj po boljših delovnih pogojih in višjih plačah ter se razširile v mogočna manifestativna zborovanja, na katerih so se delavci opredeljevali za širši politični okvir boja delavskega razreda proti izkoriščanju, za večje politične in človeške pravice ljudi.

Kronika prvomajskih zborovanj je bogata. Za ilustracijo bi veljalo omeniti, da so v Srbiji leta 1911 priredili prvomajsko proslavo v 40 mestih, kjer se je demonstracij udeležilo 14.000 delavcev, da se je v Bosni leto dni kasneje zbralo na prvomajskih proslavah več kot 10.000 ljudi. Slovenija pa je leta 1913 pripravila prvomajsko zborovanje v 19 krajih.

Delavci, ki so organizirali prvomajsko zborovanje, so bili preganjani tudi pri nas. Po letu 1918 je nemalokrat prišlo do raznih spopadov delavcev z žandarji. Mnogo delavcev je bilo aretiranih in podvrženih raznim oblikam terorja.

Kljub temu se je 1. maj še naprej proslavljal v znamenju odločnih zahtev delavskega razreda in komunistične partije za spremembo političnega režima, za večje svoboščine in demokracijo.

Tako je bil leta 1914 1. maj sprejet za državni praznik v Jugoslaviji.

Štefan Kranjec

Ker je potekal shod po naprej določenem dnevnem redu, se bom tega dnevnega reda držal tudi v tem članku.

Pred Delavskim domom v Trbovljah se nas je zbralo okoli sedemdeset predstavnikov glasil OZD iz vse Slovenije.

V imenu oddelka za tisk in propagando pri Zvezi sindikatov Slovenije nas je pozdravil sekretar tov. Vizjak, vodenje skupine pa so prevzeli starejši družbenopolitični delavci iz »revirjev«.

V prvem delu obiska smo si ogledali muzej NOV v Trbovljah. Muzej je urejen tako, da je v enem delu majhna galerija skulptur, ki simbolizirajo boj in trpljenje rudarjev v preteklem obdobju. Ostali prostori muzeja pa so namenjeni slikovni razstavi delavskega gibanja v dolini rudnikov od prvih štrajkov (1900) pa do konca druge svetovne vojne. V galerijskem delu muzeja je vzbudila veliko pozornost skulptura, ki je izdelana iz velikega kosa premoga, v prednji del skulpture pa je vdelana stara žepna ura, ki so jo nosili vsi rudarji in je dedno prehajala iz roda v rod. Na robu skulpture je obešena stara rudarska svetilka. Ta skulptura v celoti simbolizira bedo nekdanjih rudarjev, vse težave, na katere so naleteli rudarji v jami, njihov boj za vsakdanji kruh in upanje v lepšo prihodnost.

Po ogledu muzeja je bil sestanek vseh predstavnikov glasil OZD. Na tem sestanku smo se pogovarjali o težavah, načrtih in potrebah posameznih glasil. Ker je ta oblika informiranja samoupravljalcev še dokaj nerazvita in prihaja na tem področju tudi še do velikih sporov in prekrškov, se pripravljajo republiški zakon o tisku v organizacijah združenega dela, v katerem bodo točno opredeljene naloge in dolžnosti, pa tudi posamezne kompetence v okviru glasil OZD.

Po sestanku smo se odpeljali iz Trbovelj na Čebine. Čebine je zaselek visoko v hribih nad Trbovljami. Barličeva domačija, v kateri je bil ustanovni kongres KPS, leži visoko pod Javornikom. Domačija je tipična

Tov. Miha Marinko razlaga novinarjem, pomen ustanovne konference KPS na Čebinah

gorska kmetija, ki je prislonjena v veliki strmini in kot je običajno pri nas v goratih predelih, precej oddaljena od sosedov.

Na domačiji nas je pričakal tov. Miha Marinko. Z njim smo imeli krajši razgovor o poteku proslave, ki bo 16. aprila 1977 in o pomenu ustanovnega kongresa komunistične partije Slovenije. Iz njegovega razgovora bi povzel naslednje:

Na vprašanje, zakaj je pravzaprav bila ustanovljena KP Slovenije, je odgovoril:

»Nevarnost, ki je grozila slovenskemu narodu od strani hitlerjevskega, musolinijevega in jugofašizma, je postavila pred slovenski delavski razred zgodovinsko nalogo, da stopi na čelo obrambe svojega naroda.

Slovenski komunisti so se morali obrniti k problemom vsega slovenskega naroda, medtem ko so se doslej ukvarjali v glavnem s problemi razredne politike delavstva v ožjem smislu in v zvezi s tem tudi omejeno s problemi zaveznikov delavskega razreda. Ustanovitev KP Slovenije je sovražniku onemogočila še nadalje trditi, da nismo resnični branilci svojega naroda in

da je naša politika v pogledu nacionalnega vprašanja le ma-never.«

Nadalje je bilo rečeno:

»Ustanovitev KP Slovenije je prispevala k tesnejši povezavi slovenskega naroda. Naši komunisti morajo prav zato, ker so dobri internacionalisti, biti dobri Slovenci.

Poznati morajo svoj narod, prav tako kot njegovo preteklost in narodne posebnosti, ker bodo le tako mogli biti povezani z ljudskimi množicami. Hkrati pa morajo vedeti, da je bratsko sodelovanje s komunisti in z vsemi antifašisti drugih jugoslovanskih narodov nepogrešljivo poročstvo za zmago. Ustanovitev in krepitev KP Slovenije bo okrepila enotnost KPJ.

Potrebno se je boriti proti separatističnim in nacionalističnim težnjam v slovenskem komunističnem in delavskem gibanju, ker slabijo ne le skupni boj jugoslovanskih narodov, temveč tudi in celo v prvi vrsti, boj slovenskega naroda in slovenskega delavskega razreda.

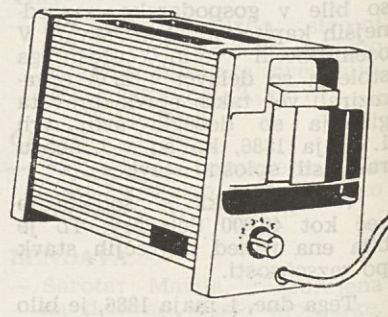
Po pogovoru s tov. Marinkom smo se še nekaj časa zadržali v domu »Zveze zasavskih borcev«.

Dan je bil lep, okolica doma je čudovita, saj v tem gorskem delu Slovenije ni še opaziti večjih onesnaževanj, kot npr. v sami dolini med Zagorjem in Trbovljami.

Anton Kopar

Barličeva domačija, v kateri je bil ustanovni kongres KP Slovenije

Željezna kolona

Korača kroz tamno noć,
da bi došla na dan.
Odlučnim korakom korača
željezna kolona.

A tko je taj div
na čelu kolone?
Ko je taj, koga svi slušaju
i koga svi vole?

Znaj družo, znaj i upamti,
taj div, taj idol,
ta moć i snaga,
to je Tito, to je Partija!

Bliži se zora,
budi se dan.
A kolona je sve veća i moćnija.
I kolonu svi slijede.

Gledaju žene i djeca,
gledaju svi ljudi
i šapuću, to je Tito,
to je Tito.

Gledaju majke
i očima ga ljube,
jer u željeznoj koloni
njihovi su sinovi.

Osvanu dan proljetni
i prekrasno jutro sunčano.
Osvanu jutro majsko,
osvanu jutro slobodno.

Umorni ratnici
i izmučeni rodoljubi
trenutkom se, okitiše slavlja.

A onda nastupi neka teška tišina,
vratili se ratnici bojištima
i drugovima, koji zauvijek ostanu tamo.

Još jednom ratnik
u mislima proživljava rat,
još jednom se sjeti onog, koji pade
a koga je volio i bio mu drag.

Prazan je pogled majke
dok u mnoštvu traži djecu,
a zna da ih neće naći.

Al pogled na pogorela ognjišta
ne dađe vremena za tugu,
jer Sloboda je tu,
a Slobodu treba uzgajati.

Ponovo kreće željezna kolona,
dižu se ratnici,
umjesto puške
kramp uzimaju u ruke.

Kreće željezna kolona,
u obnovu kreće.
a na čelu je Tito,
na čelu je Partija.

Jača i moćnija
ide kroz sela i gradove,
a posvud sreća i cvijeće
i poklici radosti Tito, Tito, Partija.

Danas poslije trideset godina
svi Jugoslaveni smo željezna kolona,
građimo našu zemlju socijalizma,
građimo Bratstvo i Jedinstvo
a na čelu je naš dragi drug Tito,
na čelu je naša Partija.

Omerčević Fahir

Opomba

Pesem ni prevedena na slovenski jezik, ker bi prav gotovo izgubila pesniško vrednost.

Z objavo te pesmi izražamo našo privrženost in prepričanje v bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov.

Uredništvo

Potovanje v Somalijo

Na prošnjo somalijske vlade je Zvezni Zavod za mednarodno znanstveno, prosvetno-kulturno in tehnično sodelovanje — Beograd, poslal v Somalijo konsultantsko misijo, ki sva jo sestavljala glavni direktor Fele Stane in Bogataj Cveto.

Najina naloga je bila: izdelati študije o možnostih izgradnje manjše tovarne za proizvodnjo elektroinstalacijskega materiala v glavnem mestu Mogadishu. Študija naj vsebuje kapaciteto tovarne, način preskrbe z energijo, izbira proizvodnega programa, predlog finančne konstrukcije, predlog kadrovskih rešitev in ostalih vprašanj, ki so važna za izgradnjo tovarne.

Ker se kažejo določene možnosti oziroma interesi za sodelovanje pri proizvodnji elektroinstalacijskega materiala tudi v Keniji in Egiptu, sva spotoma obiskala tudi ti dve državi. V Nairobiju sva navezala posredno

prve stike s tem, da sva pustila pri predstavniku Aprimeksa perspektivni material in vzorce, več pa zaradi neugodnih letalskih plovov nisva mogla storiti. Ob vrnitvi sva se za dan ustavila v Kairu, kjer sva obiskala firmo Katron-Benja, da ugotoviva, kakšno je stanje glede na našo ponudbo iz leta 1976, v kateri smo ponudili sodelovanje pri proizvodnji večjih količin elektroinstalacijskega materiala. Sestala sva se z glavnim, komercialnim in tehničnim direktorjem tovarne. Z roki osvajanja, ki so bili prezentirani v naši ponudbi, se strinjajo s samim načinom sodelovanja, kot smo ga v ponudbi predlagali, pa ne. Želijo, da bi ustanovili v Egiptu mešano podjetje. Na podlagi oglada tovarne in njene opremljenosti sva prišla do zaključka, da moramo obdelati tudi možnost ustanovitve mešanega podjetja, ker je opremljenost to-

varne taka, da bi bilo z določenimi dopolnitvami možno proizvajati elektroinstalacijski material, tržišče v Egiptu pa je za nas zanimivo. V Kairu sva se sestala tudi s trgovcem, ki je v preteklih letih kupal naše izdelke. Konkurenca italijanskih in indijskih izdelkov je zelo močna, tako da bo težko obdržati to tržišče. Imela sva priliko videti stikala in okove italijanske firme, ki jih kupuje za nižjo ceno od naše ponudbe; kvaliteta teh izdelkov na pogled ni slabša od naše, vendar so konkurenčni, ker so uspeli z novimi tehničnimi rešitvami.

V Somaliji sva obiskala več ministerstev ter podjetje za proizvodnjo in distribucijo električne energije v Mogadishu. Pri vseh teh institucijah sva iskala podatke, ki so bili potrebni, da ugotoviva, kakšne so obstoječe in perspektivne potrebe po instalacijskem materialu. Pri zbiranju teh podatkov je bilo precej težav, ker ni institucije, kjer bi dobila nek celovit pregled. S pomočjo planov za razvoj posrednih vej (stanovanjska izgradnja, elektrifikacija, razvoj proizvodnje gradbenega materiala, petletni plan razvoja DR Somalije), ki so jih v večini primerov delali tuji strokovnjaki in institucije, sva prišla do potrebnih osnov, iz katerih sva izračunala

potrebe po elektroinstalacijskem materialu.

Študija je pokazala, da v obdobju naslednjih nekaj let ni ekonomsko upravičenih pogojev za ustanovitev tovarne v Mogadishu, ker so količine premajhne, kolikor ne najdemo možnosti izvoza, teh možnosti pa midva nisva mogla ugotoviti. Ker je Somalija zaradi relativno hitro razvijajoče se elektrifikacije prisiljena kupovati iz leta v leto večje količine elektromateriala v inozemstvu (v glavnem iz Italije), sva predlagala, da v začetni fazi pri podjetju za proizvodnjo in distribucijo električne energije ustanovijo obrat, v katerem bi ta material sestavljali, kasneje pa lahko izdelovali tudi določene sestavne dele, ko se količine povečajo. V ta namen bodo morali pri proizvajalcu, s katerim bi se povezali, izšolati strokovni kader, ki bo sposoben to proizvodnjo vzdrževati.

Doma bo potrebno izdelano analizo pretehtati in se odločiti, ali se izdelata ustrezna ponudba za organizacijo montaže našega materiala v Somaliji za njihove potrebe in eventualen izvoz v sosedne dežele. Tudi začetne manjše količine so lahko osnova za prodor naših izdelkov na tržišče, kjer nismo prisotni.

Cveto Bogataj

Glasilo STIK izdaja delovna skupnost ELMA — tovarna gospodinj-skih aparatov in elektromateriala Ljubljana — Črnuče. Ureja ga uredniški odbor, izhaja enkrat mesečno. Odgovorni urednik: Milan Vukašinović — Telefon: 343-271 — Rokopisov ne vračamo. Tisk: Tiskarna LJUBLJANA v Ljubljani

O pomembnih nalogah poslovanja in razvoja »ELME« je razpravljajal tudi politični aktiv

23. marca je bil v »Elmi« pomemben sestanek sveta ZK »Elme«, ki so se ga udeležili tudi visoki predstavniki občinske in mestne konference ZK. Dnevni red sestanka je bil izredno zanimiv in obširen, v bistvu pa sestavljen iz treh delov in sicer:

1. Prilagajanje zakona o združenem delu.

2. Gospodarski položaj »Elme« v sedanjem trenutku.

3. Razvojni koncepti in smernice za razvoj delovne organizacije.

Po istem zaporedju navajam tudi osnovne probleme, na katere so opozorili udeleženci razprave.

V zvezi s prvo točko dnevnega reda, tj. prilagajanje Zakona o združenem delu, je direktor »Elme«, tov. Fele prikazal probleme, ki so nastali z reorganizacijo »Elme«. Z ustanavljanjem TOZD prihaja do precejšnjih sprememb, saj mora biti vsaka TOZD tehnološko zaključena celota, da je mogoče vzpostaviti ekonomske odnose in meriti re-

Fele. Iz njihovih izvajanj povzema kratke ugotovitve.

Dejstvo je, da je v letu 1976 »Elma« doživljala zelo težko obdobje, podobno kot ga je doživljala tudi celotno jugoslovansko gospodarstvo.

Po uvedbi novega zakona o plačevanju, aprila 1976, so začele hitro naraščati zaloge izdelkov, zmanjševati se je začela tudi proizvodnja. Prodaja je bila daleč pod planom. Po polletju je ta začela hitro naraščati in raste še danes, čeprav že z nižjo stopnjo. Temu porastu pa ni sledila proizvodnja in sorazmerje med njima se še do danes ni vzpostavilo.

Odras tih razgibanih procesov je tudi poslovni rezultat za to obdobje. Produktivnost, izračunana na osnovi vseh zaposlenih je padla — indeks 89, neto produktivnost pa je ostala na ravni leta 1975. Likvidnost se je po 1. 4. 1976 izboljšala, kar je posledica uvedbe novega zakona in od tedaj ni več blokacij žiro računa. Zelo slaba pa je akumu-

Tov. Fele razlaga težave, ki so nastopale v letu 1976

V skupini gospodinjstskih aparatov je čutili močan vpliv konkurence in tu je še posebno pomembno hitro osvajanje artiklov, ki se pokažejo na tržišču.

Dejstvo je, da imajo v »Elmi« velik delež fiksni stroški, to je tista vrsta stroškov, ki je v glavnem neodvisna od obsega proizvodnje. Da se bi ta vpliv zmanjšal, je potrebno bistveno povečati obseg proizvodnje in poiskati tudi nova tržišča, ki bi to povečanje absorbirala. Srednjeročni plan, ki je bil po TOZD že sprejet, tudi predvideva take tendence. To pa gotovo ni mogoče enostavno in hitro doseči, saj je s povečanjem proizvodnje povezana vrsta problemov tako v pogledu kapacitet, nabavnega in prodajnega trga ter delovne sile. Nujno bi bilo potrebno povečati proizvodne serije, saj so daleč od optimalne velikosti. To je pa težko dosegljivo ob tako širokem proizvodnem programu kot ga ima »Elma«.

Da bi dosegli boljše rezultate, se bo potrebno v največji meri opreti na lastne sile in s prispevkom vsakega posameznika skušati doseči postavljene cilje.

Ob koncu delovnega sestanka so bili sprejeti naslednji zaključki.

(Nadaljevanje na 5. strani)

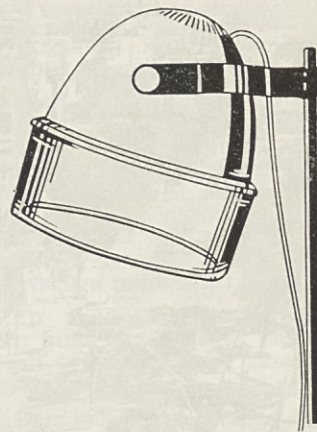
DOPISUJTE

V

NAŠE

GLASILO

STIK

Tov. Vinko Hafner je poudaril, da se moramo opreti predvsem na svoje lastne sile

zultate poslovanja. Zaradi tega prihaja do premeščanja tehnologij. Od petih TOZD bodo TOZD Gospodinjstski aparati, Transformatorji in TOZD Lendava tudi nosilke samostojne razvojne in prodajne politike, saj se ukvarjajo s proizvodnjo finalnih izdelkov. Poseben značaj ima TOZD Orodjarna, ki bo delala za vse ostale TOZD, TOZD Čatež pa se bo ukvarjala izključno s proizvodnjo polizdelkov, torej z medfazno proizvodnjo. Reorganizacija bo doletela tudi DSSS, saj bodo tu organizirane le tiste službe, katerih usluge so namenjene najmanj dvema TOZD. Hkrati z reorganizacijo je potrebno skrbeti še za normalno odvijanje tekoče proizvodnje, to pa gotovo ni lahka naloga. Tov. Fele je opozoril tudi na vrsto subjektivnih težav, ki so nastale v zvezi s tem. Uveljavila se je namreč napačna miselnost, da je TOZD nižja stopnja od delovne organizacije, s tem pa je povezana vrsta kadrovskih problemov.

Oceno gospodarskega položaja v »Elmi« v sedanjem trenutku so podali tov. Vukašinovič, tov. ing. Novak, tov. Knez in tov.

lativnost, ki znaša komaj 3%. V pogledu ekonomičnosti so rezultati dokaj boljši, saj se je izboljšala v primerjavi z letom 1975, kar pomeni, da je bil dosežen isti nivo dohodka z manj porabljenih sredstev. Kljub temu pa se je poslabšala rentabilnost, katere indeks je 91. Da bi le-to izboljšali, bi bilo potrebno bolj angažirati sredstva, torej preiti iz ekstenzivnega v intenzivno gospodarjenje.

Za vsako OZD je odločilnega pomena, kako hitro more slediti potrebam tržišča in izrabiti konjunkturo, kadar se leta pozavi. V tem oziru »Elma« ne dosega dobrih rezultatov, saj uvajanje nove proizvodnje počasi napreduje in ko se tak novi izdelek pojavi na trgu, je »smetana« že pobrana s strani konkurentov.

Velik problem je nastal tudi v pogledu cen Elminih proizvodov, ki so kontrolirane od Zveznega zavoda za cene. To še posebno velja za skupino proizvodov instalacijskega materiala, kjer prodajna cena ne pokriva celotnih proizvodnih stroškov. Potrebno bo iskati notranje rezerve v proizvodnji, vendar tudi brez povišanja cen ne bo šlo.

»Več novih izdelkov in nove cene bi pripomogle k boljšemu stanju,« je poudaril tov. Knez

— za izboljšanje gospodarstvenega položaja bo potrebna vrsta tudi notranjih ukrepov, ki naj nam služijo kot učinkovit akcijski program in ga moramo zato takoj prirediti uresničevati.

— Iz razprave je jasno, da je naš program za trg zanimiv, kar nam dokazuje izredno hiter preobrat povpraševanja po naših izdelkih, potem ko je stopil v veljavo zakon o zavarovanju plačil in so bili na tem področju »prebolni prvi krči«.

— V razpravi je bilo poudarjeno, da nas v tem letu pesti predvsem realizacija plana proizvodnje in da s svojo proizvodnjo ne moremo slediti potrebam trga. Zato moramo hitro in učinkovito ukrepati na tistih področjih, ki nas ovirajo v proizvodnji in produktivnosti.

— Nabavna služba mora skrbeti za reden dotok repromateriala.

— Zagotoviti je potrebno redno usposabljanje strojev in orodij za proizvodnjo. Z vključevanjem zunanjih orodjarskih kapacitet za nova orodja, omogočiti domači orodjarni, da bo uspela obstoječa orodja sproti popravljati.

— V najkrajšem času moramo urediti sistem nagrajevanja. Sporazumi o OD v TOZD in DSSS naj izoblikujejo kriterije za stimulacijo dela ne samo za posredne, temveč tudi za neposredne proizvajalce.

— Hitro bo potrebno odpraviti ozka grla v proizvodnji (katera so, vemo).

— Znižanje vseh vrst stroškov poslovanja mora biti moto vseh sodelujočih v proizvodnem procesu. Na tem področju se delno že dela in sicer na pregledu normativov materiala. Z učinkovitejšo organizacijo in pripravo dela bomo lahko tudi prispevali k znižanju stroškov.

Pospeševati moramo novatorstvo in racionalizatorstvo ter k temu sprejeti tudi ustrezna merila za nagrajevanje dosežkov s tega področja.

— Pospešeno je treba organizirati strokovne službe, ki so bile prenesene v TOZD za pripravo in organizacijo proizvodnje.

— Prenos planiranja v TOZD zahteva, da planer finalist usklaja in vodi dogovore s TOZD, ki delajo za TOZD finalista. Takoj je treba oblikovati koordinacijske poti, da ne bo zastoj zaradi nesporazumov o pristojnosti.

— Nujna je takojšnja vzpostavitev informacijskega sistema za sporočanje o tekočih dogajanjih v proizvodnji.

— Med najnujnejše sodi zagotovitev kadrov, tako osnovnih kot strokovnih.

— Pod neodložljivo nalogo spada tudi dodelava organizacij, se osvajanja novih proizvodov, da bi lahko že enkrat začeli intenzivno delovati na tem področju. Takoj je treba zasesti mesta vodij projektov, kjer še niso izdelati mrežne načrte osvajanja novih izdelkov.

— Med bistvene elemente slabše produktivnosti nedvomno

spada tudi odsotnost z dela, ki je tudi pri nas zaskrbljujoča (21 % v letu 1976). Če hočemo doseči rezultate, moramo k temu pojavu pristopiti analitično in ugotoviti, kaj se da odpraviti.

— Člani ZK in drugih družbenopolitičnih organizacij so se dolžni neposredno vključevati v vse akcije, ki bodo podvzete za čimprejšnje izboljšanje gospodarskega položaja in sproti ocenjevati rezultate, dajati pobude in z osebnim zalaganjem na svojem delovnem mestu, ter drugih dejavnosti biti za vzgled.

— Da bi obvladovali v prihodnje vse elemente za napredek in gospodarski razvoj, bo nujno povečati obseg proizvodnje, jo razširiti z novimi izdelki, v perspektivi pa tudi z novimi programi. Ugotavljamo, da je obseg naše proizvodnje premajhen za tako organiziranost, kot jo imamo in so zaradi tega fiksni stroški preveliki. Za to bodo potrebna nova investicijska vlaganja in tudi podpora širše družbene skupnosti.

— Na področju osvajanja novih proizvodov bi se bilo potrebno povezovati tudi z zunanjimi institucijami in koristiti njihove dosežke s področja raziskovalne dejavnosti.

Za realizacijo teh zaključkov naj se zavzamejo glavni direktor, direktorji TOZD in sektorjev. Sestavijo naj team, ki bo na podlagi teh zaključkov izdelal program akcij s konkretnimi zadolžitvami in roki. Izvajanje akcij je treba sproti kontrolirati in o tem poročati vsem delovnim ljudem na zborih in preko STIK pa tudi svetu ZK.

— Vsi ti zaključki so namenjeni izboljšanju gospodarskega položaja v okviru naših lastnih možnosti.

— Za vse mere in ukrepe, ki so izven naše moči, pa priporočamo družbenopolitičnim skupnostim, da o njih razpravljajo v svojih forumih in da izbojujejo zaključke in stališča, ki bodo omogočila delovnim ljudem resnično razpolagati s sadovi svojega dela. Kaj konkretno zadeva nas, pa je bilo razvidno iz razprave.

Sestanek je bil v nadaljevanju namenjen tudi ugotovitvi prilagajanja Zakonu o združenem delu pri nas (razprave priložene).

Po razpravi o tem področju so bili sprejeti naslednji zaključki:

— intenzivno je treba nadaljevati s pripravo splošnih aktov, ki so potrebni za ureditev notranjih razmerij in za organizacijo TOZD;

— Statut in sporazum o delitvi OD in sistemizacija delovnih mest morajo biti pripravljene in sprejeti do konca aprila.

— Pripraviti in sprejeti je treba temeljne akte TOZD:

a) sporazum o organizaciji in sistemizaciji do konca maja,

a) sporazum o delitvi OD do konca junija,

c) sporazum o udeležbi TOZD na skupnem prihodku je treba začeti delati takoj, končan in sprejet pa mora biti do konca junija.

Prodaja malih gospodinjskih aparatov na obroke

Prodajni oddelek je prejel naslednje vprašanje: »V naši tovarni izdelujemo lepe in koristne uporabne male gospodinjske aparate. Kdaj bo za naše delavce te aparate možno ponovno kupiti na obroke in ne le za nekaj tisočakov starih dinarjev ceneje kot v trgovini.«

Naši mali gospodinjski aparati so prav gotovo zanimivi za nakup zaradi njihove praktičnosti. Posebno vesele smo jih gospodinje in si brez njih skoraj ne moremo zamisliti sodobnega gospodinjstva. Poleg tega pa so tudi na izgled kar »čedni«.

Za prodajo malih gospodinjskih aparatov na drobno naša

delovna organizacija nima ustrezne registracije, to pa pomeni, da se s kosovno prodajo ne more ukvarjati. Da bi kljub temu članom kolektiva omogočili nakup aparatov, smo se dogovorili z našo sindikalno organizacijo, da uvede kosovno prodajo. Tako lahko člani kolektiva kupujemo male gospodinjske aparate po dokaj nižjih cenah, kot so te v trgovinah na drobno.

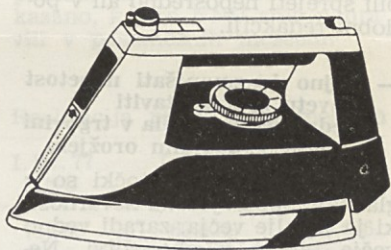
Navajam nekaj primerov, iz katerih je razvidna razlika med cenami, po katerih lahko nabavimo aparate v našem sindikatu in cenami, ki so v trgovinah na malo podjetja »Jugotehnika« Ljubljana.

Naziv izdelka	Cena sindikata din/kos	Cena Jugotehnike din/kos	Razlika din/kos
Likalnik »Elma-Rowenta« lahki	213,00	242,76	29,76
Sušilna havba »Elma-Rowenta«	483,00	553,20	70,20
Likalnik vlačilni »Elma-Rowenta«	425,00	485,17	60,17
Čistilnik preproge	144,00	179,00	35,00

Delovna organizacija zaračuna sindikalni organizaciji aparate po prodajnih cenah, povečane za vse stopnje davkov (temeljni, republiški in občinski). Na prodajo cene pa odobrava najvišji možni popust, ki znaša za likalnik 15 %, za sušilne havbe 16 % in za čistilce preproge 25 %. Zato so cene aparatov, ki jih plačujemo v naši sindikalni organizaciji nižje od cen v maloprodaji.

Glede prodaje malih gospodinjskih aparatov na obroke, mislim, da je taka oblika možna. Potrebno je le, da se sindikalna

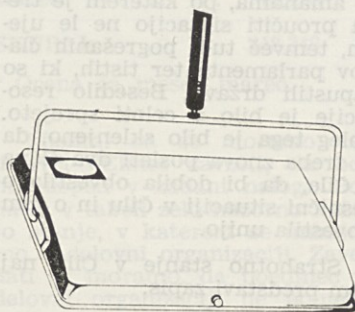
glasiti na 60 dni. Rok plačila pa je sestavni del prodajnih pogojev naše delovne organizacije. Kakršnekoli spremembe niso

možne, ker so bili prodajni pogoji predloženi v potrditev Zboru delovnih ljudi in DS in sta jih oba foruma tudi potrdila.

Torej za prodajo na obroke bi sindikalna organizacija morala kreditirati nakup svojih članov ali pa fakturne zneske poravnati z menicami.

Za zaključek morda še tole: Prodaja aparatov na obroke v naši delovni organizaciji še ni bila upeljana. Pred leti je sicer taka oblika obstajala, vendar je celoten rizik za poravnavo dol-

organizacija, kot kupec, dogovori z enim svojim članom, da prevzame celotno organizacijo. Delo, ki bi ga ta delavec moral opravljati je dokaj zahtevno, saj bi poleg točne evidence dolžnikov moral paziti in skrbeti vsak mesec še za pravočasno pobiranje obrokev in pa kar je tudi zelo važno, moral bi imeti točno evidenco delavcev, ki nameravajo zapustiti delovno organizacijo zaradi pravočasnega ukrepanja. Nazadnje bi med delovno in sindikalno organizacijo moral obstajati sporazum, ki bi reguliral rok plačila. Ta znaša za našo delovno organizacijo 30 dni. Če bi sindikalna organizacija uvedla prodajo aparatov na obroke, recimo na dvomesečno odplačevanje, potem bi se sporazum, ki bi določal rok plačila, moral

ga prevzela le tista delavka, ki je prodajala aparate članom kolektiva. Ta je tudi samoiniciativno ukrepala in odredila, komu bo prodano blago na obroke in komu za takojšnjo plačilo. Tak način poslovanja pa prav gotovo ni bil v redu, saj zahteva taka oblika prodaje predvsem tudi enoten sistem za vse člane kolektiva.

63. Interparlamentarna konferenca v Madridu

Leta 1976, dne 23. septembra je bila v Madridu v Španiji 63. Interparlamentarna konferenca.

Na slovesni otvoritvi je bil navzoč kralj Juan Karlos, s kraljico. V kratkem govoru je kralj poudaril, da je dolžnost parlamentarcev, da zagotovijo, da red in mir ne temeljijo na strahu in prisili, temveč na zakonu.

Za predsednika konference je bil izvoljen predsednik španske skupine Jose Final. Pri delu konference je sodelovalo 65 delegacij in nad 550 delegatov.

Jugoslovanska skupina na konferenci je štela 7 članov in tajnik delegacije. Šef delegacije je bil Peko Dapčević.

Dnevni red konference je vseboval enajst točk.

Med važnejšimi dnevnega reda so bile naslednje:

— Vzpostavitev novega mednarodnega gospodarskega reda

V razpravi je prišla do izraza zelo jasna delitev na razvite države in na države v razvoju. Delegacije držav v razvoju so nastopile precej enotno, medtem, ko je bilo pri razvitih državah čutiti prizadevanja, da se dosežejo nekakšni kompromisi. V razpravi o tej točki je v imenu jugoslovanske delegacije govoril dr. Žarko Bulajić. Jugoslovanska delegacija je usmerila svojo aktivnost na prilagajanje predloga resolucije o vzpostavljanju novega mednarodnega gospodarskega reda sklepom konference v Colombu. V ta namen je bilo podanih nekaj amandmajev, ki so bili sprejeti neposredno ali v podobni redakciji.

— Nujno je zmanjšati napetost v svetu in vzpostaviti mednarodna pravila v trgovini s konvencionalnim orožjem

V razpravi o tej točki so v glavnem opozarjali na nevarnost, ki je čedalje večja, zaradi vedno večje tekme v oborožitvi. Neuvrščene države in tudi druge države v razvoju so v glavnem nastopale na podlagi znanih političnih linij konference v Colombu. Te države so ponovile svoje zahteve, da se je treba končno v mednarodni skupnosti lotiti pravih ukrepov, ki bodo pripeljali do zaustavitve tekme v oborožitvi — zlasti tekme v sredstvih za množična uničevanja.

V imenu jugoslovanske delegacije je v tej razpravi sodeloval Bogdan Osolnik. Dano je bilo nekaj amandmajev, ki so bili vsi sprejeti.

— Situacija v Južni Afriki, zlasti v Rodeziji

V razpravi pri tej točki je v imenu jugoslovanske delegacije sodeloval Bogdan Osolnik v smislu podpore afriškim delegacijam, zaradi sprejetja njihovega predloga resolucije o situaciji na jugu Afrike.

— Parlament kot odraz družbene strukture

V razpravi je imel v imenu jugoslovanske delegacije nastop dr. Ljubisav Marković.

Svoj splošni pristop k mednarodni situaciji je delegacija podala v generalni debati. V tem nastopu je bilo obdelano bistvo neuvrščene politike in pogledi te politike na blokovsko grupiranje

v mednarodni skupnosti. V generalni razpravi je nastopil vodja delegacije Peko Dapčević.

Med konferenco je delegacija sodelovala z delegacijami Indije, Pakistana, Irana, Egipta, Tunizije, Sudana, Senegala, Zaira, Švedske, Finske, Belgije, Grčije, Kanade, Romunije in Mehike. Stike je imela tudi z delegacijama ZSSR in ZDA. Po zaslugi tega sodelovanja je bila med drugim olajšana vgraditev stališč konference v Colombu v listine tega zasedanja.

Delegacija se je posebej pogovarjala z italijansko delegacijo; v teh pogovorih je imel posebno vlogo komunist Umberto Cardia. Italijanski delegat Dino Moro je menil, da bi bilo potrebno v razpravi o popuščanju napetosti v svetu poudariti obnašanje parlamenta njegove države, ki je odobril pogodbo med Jugoslavijo in Italijo, s katero se rešuje problem meja.

Konferenca je sprejela v vednost sestavo interparlamentarnega sveta za leto 1977. Jugoslovansko skupino bosta še naprej predstavljala tovariša Peko Dapčević in Bogdan Osolnik, ki sta jugoslovansko delegacijo zastopala tudi na stodevetnajstem zasedanju Interparlamentarnega sveta. Na dnevnem redu je bilo dvajset točk, med njimi tudi poročilo generalnega tajnika o Čilu. V zvezi s tem poročilom je mehiška delegacija podala predlog resolucije, ki zahteva, naj se formira posebna delovna skupina petih članov.

Ta skupina bi ob pomoči generalnega tajnika konsultirala mednarodne organizacije, da bi vzpostavili in zavarovali pravice ljudi, osnovne svoboščine in da bi dobili prostost ujeti člani parlamenta v Čilu. Predlog zahtev do parlamenta je bil, naj bi znova obravnavali situacijo v Čilu in naj se da pomoč beguncem iz Čila, da bi zapustili Argentino in se nastanili v nekaterih drugih državah. Italijanska delegacija je dala amandma, po katerem je treba proučiti situacijo ne le ujetih, temveč tudi pogrešanih članov parlamenta ter tistih, ki so zapustili državo. Besedilo resolucije je bilo v celoti sprejeto. Poleg tega je bilo sklenjeno, da je treba znova poslati dva člana v Čile, da bi dobila obvestila o resnični situaciji v Čilu in o tem obvestila unijo.

Strahotno stanje v Čilu naj vam predstavi zapis:

O PRIČANJU GOSPE LAURE ALLENDE, POSLANKE

Panika je vladala povsod. Nismo se mogli prebiti v industrijski del mesta; bili smo obkoljeni in izolirani.

Po radiju so pozvali ministre in parlamentarce, da grem v ilegalo. Zanesljivo sem vedela, da bodo z nami ravnali najslabše. To se je tudi zgodilo vsem tistim, ki so se prostovoljno priglasili in mnogi izmed njih so bili ubiti. V noči 11. septembra me je eden mojih nečakov obvestil, da je predsednik mrtev in da bodo dovolili meni in moji

snahi, da spremljajo krsto. Predsednika naj bi v strogi tajnosti pokopali v grob sorodnikov.

Nikomur izmed družinskih članov niso dovolili, da bi videl Salvadorjevo truplo. Bilo je ob šestih zjutraj. Med vojaki ni bilo žalosti, ne solza. Ne bomo ga več videli. To in dejstvo, da je njegovo smrt potrdil neznan zdravnik, je dokaz, da so se ga kot mrtvega odrekli. Vemo, da je umrl neomahljiv in nam je s svojimi zadnjimi besedami pustil veliko izročilo.

Vedela sem, da me iščejo. Po sedmih dneh skrivanja mi je bilo s posredovanjem nekega zdravnika dovoljeno, da ostanem pod nadzorstvom v hiši nekega sorodnika.

Doktor je dobil dovoljenje, da me je zdravil s kobaltom, ker sem imela maligni tumor.

Kljub takšnemu položaju sem bila petkrat aretirana. Novembra 1974 sem bila zadnjič aretirana. V priporu sem ostala 5 mesecev, dokler me niso 21. marca 1975 pregnali iz domovine. Tisti dan, ko sem prišla v pripravi center so ob 10. uri prišli pome. Vrata so se odprla in zavpili so: »Laura Aljende!« Stopila sem ven. Povezali so mi oči. Prišli smo v nek drug namemben kraj. Dojela sem, da vstopamo v neko hišo. Porivali so me naprej in me udarjali z nekakšnimi trdim predmetom. Naglo so me porinili na stol in začelo se je zasliševanje. Vprašali so me, ali sem socialist in to komentirali z nespodobnimi besedami. Nikdar v življenju nisem slišala toliko umazanih besed. Razjezila sem se in jim kljubovalno rekla, da so slabši, ker me žalijo, gledajoč v obraz. Ko sem skušala strgati povoj z oči, sem dobila nekaj tako močnih udarcev, da sem odletela proti zidu. Misli la sem, da so mi zlomili čeljust. Zaradi teh udarcev sem bila še dolgo nato bolna. Ti ljudje so me hoteli prisiliti, da bi napisala pismo svojem sinu Andresu Pascalu, ki se je skrival. V pismu bi ga morala prositi, da naj zapusti Čile in naj se odreče svojih političnih idej. Ker nisem hotela napisati pisma so ponavljali, da sem prostitutka, degenerik itd. Ko so se utrudili od žaljivk in spoznali, da ne bodo ničesar izvlekli od mene so me s še vedno zavezanimi očmi odpeljali na kraj, ki me je spominjal na jamo, iz katere so se slišali kriki in stokanje. Bila je plitka in ko so me porinili vanjo, sem padla na telesa ljudi, ki so že ležali v njej. Z brčanjem so prisiljevali ljudi, da bi bili mirni. Morali smo prenašati, da so nas polagali enega čez drugega. Najbolje je bilo ostati miren. Njihovo brčanje je bilo zelo okrutno. Tu sem preživela 4–5 ur, vse dotlej, dokler me niso ponovno odvedli v »Quarto Alamos«. Ko sem se vrnila, so mi sneli povoj z oči in tedaj sem lahko videla, da sem bila po vsem telesu prekrita s krvjo tistih ljudi, nad katerimi sem ležala. Bili so poškodovani zaradi prejšnjega mučenja. Jetniki iz celice, v katero so me zaprli, so me pregovorili, da sem se ulegla, kajti moj obraz je bil iznakažen.

Privedli so me v center za mučenje. Izkusila sem pravo naravo nacizma na lastni koži. V to središče so me petkrat odpeljali in me zasliševali. Čeprav so zelo surovo ravnali z menoj, te

ga ni mogoče primerjati z mučenjem, ki so ga prenašale druge ženske. Jetnice so prihajale iz raznih centrov za mučenje v grozni fizični kondiciji. Nekega dne so pripeljali mlado dekle, ki je bila vsa pretepena, zlasti je imela poškodovano glavo. Bila je pokrita s podpludbami in eno oko ji je izpadlo iz očesne votline; ničesar ni mogla videti, bolečine pa so bile tako hude, da je lahko ostala na mestu samo potem, ko so jo omamili s tabletami, ki so ji jih nasilno trpali v usta.

Vse žene v celici so bile bolne. Nekatere izmed njih so kravale zaradi množične aplikacije električnega toka na njihove genitalne organe. Da bi lahko odšle na toaleta, so se gibale, opirajoč se ena na drugo. Uporaba iste električne igle na vseh ženskah je povzročila infekcijo, ki se je naglo širila, ker smo vse uporabljale isti sanitarni prostor.

Vrnilo so me v stavbo med osebe, ki so jih držali incommunicado v »Quarto Alamos«. Takoj, ko sem prišla, sem dojela, da se je nekaj zgodilo. Vse je bilo očiščeno. V našo celico so položili preproge na tla med posteljami. Moji spremljevalci so mi sporočili, da sta prišla na obisk dva tučja, od katerih eden govori nekoliko špansko. Ta oseba je vprašala, kje je Laura Aljende in odgovorili so ji, da sem tu. Človek, ki je bil odgovoren za stavbo, je pohitel in dodal, da so me izpustili na svobodo.

Med tednom so stavbo zopet napolnili z jetniki. Pripravili so »predstavo« za obiskovalca, ki sta bila, kot sem pozneje zvedela, predstavnik Zdrženih narodov. Ena izmed mladih deklet, ki so se vrnila v stavbo je dejala, da je preživela štiri dni v zaprtem kamionu, v katerem je bilo več kot 30 ljudi, natrpanih kot živina. Kamion se je ustavil sredi ceste in so jim dovolili, da se olajšajo zunaj eden za drugim; metali so jim kruh in dobili so nekaj vode. To dekle se je zgrudilo na tla zaradi lakote, bilo je čisto trdo zaradi dolgotrajnega nepremičnega stanja.

V zadnjih dneh sem se v zaporu večkrat onesvestila, pri tem pa sem padla na tla, ali na železne robove postelje. Kaj so hoteli? Zlomiti me, da bi napisala pismo! Pismo ponižnosti in izdaje, ki bi ga javno objavili in se s tem okoristili.

Samo mednarodni pritisk, vaša solidarnost in solidarnost večine držav v svetu jih je prisilila, da so me osvobodili. Nikdar me niso izročili sodišču. Nikdar nisem govorila z odvetnikom. Danes sem svobodna, toda ali smo zares svobodni? Ne moremo se vrniti domov, ne moremo živeti v mirno zavestjo, ker smo pustili toliko naših tovarišev v rokah teh degenerikov. Še vedno nadaljujejo z umori in mučenjem. Toda čilsko ljudstvo ne bo dovolilo, da bi ga podjarmili, kot upajo oni. Vojaška hunta je na oblasti s silo orožja, toda ljudski odpor se širi po vsej domovini.

Verujemo v prihodnost.

Vemo, da bomo prej ali slej premagali fašiste.

Povzetek

Anka Jurše

S PRAZNOVANJA 8. MARCA

ZR NEMČIJA NAJDRAŽJA V DELOVNIH STROŠKIH

V primerjavi s šestimi največjimi zahodno gospodarskimi izvoznimi deželami je gospodarstvo v ZR Nemčiji v letu 1976 produciralo z največjimi stroški na zaposlenega delavca. Nemška industrija je s tem prvič prehitela plačilni nivo zaposlenega v Združenih državah Amerike. To so najnovejši izsledki Inštituta za gospodarstvo v ZRN.

Kot vzroke za »vrhunske stroške« navajajo povečane osebnih dohodke in dodatke na stroške zaposlenih v industriji ter mednarodno povečanje vrednosti zahodno nemške marke. V industriji ZRN stane delovna ura povprečno 129,00 din, na drugem mestu so ZDA z 121,00 din, sledi Francija z 97,00 din, Italija z 71,00 din, Japonska s

64,00 din in Velika Britanija s 56,00 din na uro.

Ugodna gospodarska konjunktura in velike potrebe tovarne Rowenta iz Offenbacha po likalnikih tipa 91 in parnega DA 04, so v tem gospodarskem trenutku za TOZD GA in celotno delovno organizacijo zelo zanimivi. Naročila, ki jih imamo s strani Rowente, niso majhna, potrebno jih je količinsko in kvalitativno v določenih rokih izpolniti. Večja serijska proizvodnja in s tem manjši stroški na enoto proizvoda bodo z izvozom v tem letu prinesli gospodarski organizaciji boljši finančni uspeh, kot če bomo proizvajali v manjših serijah samo za domače tržišče.

(izvor informacij: »Galvanotechnik«, marec 1977)

Jože Bolcar

PENZIONSKE STORITVE V POČITNIŠKEM DOMU »ZATIŠJE« ZA LETO 1977

1. Domači gostje

Polni penzion (najmanj 3 dni) 80,00 din

Posamezni obroki:

Z	K	V	P
10	40	35	15

2. Tuji gostje — člani jug. sindikatov:

Polni penzion (najmanj 3 dni) 110,00 din

Posamezni obroki:

Z	K	V	P
10	40	35	50

3. Tuji gostje — inozemci:

Polni penzion (najmanj 3 dni) 140,00 din

Posamezni obroki:

Z	K	V	P
15	45	40	60

Otroci do 7 leta starosti plačajo 50 % cene (roj. leta 1970 do 1975). Otroci rojeni leta 1976 in 1977 ne plačajo penzijskih storitev, toda nimajo pravice do posebnih gostinskih uslug.

Šotorjenje in postavljanje prikolic po sklepu Občinske skupščine Buje ni dovoljeno.

Legenda:

Z — zajtrk
K — kosilo
V — večerja
P — prenočišče

Proizvodnja v prvih treh mesecih

Proizvodnja je v letošnjem letu izredno slabo začela, še vedno se ni ujela s prodajo. Na trgu je povpraševanje po naših izdelkih večje, kot je proizvodnja pripravljena napraviti. Še vedno so težave pri nabavi posameznih materialov in kasnitev pri posameznih izdelkih zaradi kapacitete, kjer so ovira ozka grla (posamezna orodja, stroji in naprave).

Prizadevati si je potrebno, da proizvodnjo čimprej spravimo v normalne okvire in nadomestimo zamujeno. Veliko napako bi

napravili, če ne bi konjunkturo izkoristili.

Če ne bomo sledili potrebam tržišča, ga del lahko za vedno izgubimo. Zato je potrebno vložiti vse napore, da bi kar čim bolj realizirali plan, oziroma napolnili vrzeli na tržišču, katere so za nekatere naše izdelke kar precej velike.

S sedanjo proizvodnjo v prvem kvartalu ne moremo biti zadovoljni, saj je pod načrtovanim planom za 18 %. V tabeli je prikazano, koliko NNU smo napravili v posameznih mesecih:

Realizacija proizvodnje po mesecih

Realizacija prodaje po mesecih

Mesec	I. kv. 76 NNU	I. kv. 77 NNU	I. kv. 76 NNU	I. kv. 77 NNU
Januar	86,569	71,302	67,424	98,556
Februar	87,360	84,173	76,729	110,876
Marec	74,420	95,000*	81,597	90,000*
SKUPAJ:	248,349	250,475	225,750	299,430

* Ocena za mesec marec.

Mislím, da se moramo vsi delavci »Elme« zavzeti, da bomo uspeli v zadani nalogi. Podatki v tabeli zelo nazorno kažejo stanje, v katerem se nahajamo v delovni organizaciji. Zavetati se moramo, da poedinec v delovni organizaciji ne pomeni veliko, vsi skupaj, vsak na svojem delovnem mestu pa lahko storimo veliko in prepričan sem, da s skupnim prizadevanjem uspeh ne bi smel izostati.

Posebno je potrebno povedati, da bomo le toliko delili, kolikor bomo ustvarili. Zato je odvisno od delavcev »Elme«, kako velik OD si bomo delili. Noben samoupravni sporazum o delitvi OD in drugi akti nam ne bodo pomagali, če ne bomo proizvajali in ustvarjali izdelke, katere je tržišče pripravljeno kupiti.

Prav tako bo potrebno poiskati notranje rezerve, obliko dolgega sestankovanja bo potrebno omejiti na najkrajši možni čas, oziroma bi kazalo sestankovati izven delovnega časa. Vedeti moramo, da sestankovanje med delovnim časom nihče ne

plača in da gre to iz žepa delavca. Torej dolga sestankovanja z veliko govorjenja ne dajejo nobenih rezultatov. Najti bo potrebno oblike, da bodo sestanki čimbolj učinkoviti in čim krajši.

Delovne navade, katere imamo sedaj v naši delovni organizaciji, bo potrebno menjati, ne samo kar se tiče sestankov, ampak tudi v pogledu izvrševanja nalog, odnosa do dela, delovne discipline in odnosa do sodelavcev. Vse te in še druge negativne pojave bomo morali delavci delovne organizacije »Elme« odpraviti, če hočemo doseči večji OD.

Torej se moramo vsi nekoliko bolj potruditi, da cilj, katerega smo si zadali, ne bo nedosegljiv.

Tistim delavcem, ki tega ne bodo hoteli razumeti, bomo morali na nek način dopovedati, da si bodo morali poiskati delovno mesto v tisti delovni organizaciji, kjer bodo s svojim nedelom in podobnimi izpadi to lahko počeli.

Franc Ravnikar

Biti ali ne biti

Naslov je sicer mogoče malo preveč hamletovsko postavljen, vendar pa se navadnemu delovnemu človeku vedno bolj vsiljuje to vprašanje, ko mu je vsak dan tako napolnjen z ustanavljanjem TOZD, OZD, SOZD, z integracijami, organizacijami, reorganizacijami, dezorganizacijami... pardon... dezorganizacije naša današnja samoupravna družba ne pozna.

Dokler nisem postal tako imenovani sindikalni funkcionar, sem zavidal našim vodilnim tovarišem po vseh linijah v OZD njihovo samozavest in lahkotnost, s katero so razpravljali o reorganizaciji in prilagajanju samouprave določilom novega Zakona o združenem delu.

Že res, da so se pojavljali razni organizacijski, proizvodni ali drugačni problemi — prosim vas, katera delovna organizacija pa je brez njih? — vendar smo imeli zanje tudi vedno tehtna opravičila. Nič ne moremo pomagati, če zaradi drugačnih predpisov primanjkuje denarja, če nam ne odobrijo povišanja cen, če kljub naporom prodajne službe ne moremo prodati svojih izdelkov, če kasneje kljub konjunkturi ne moremo zadovoljiti potreb trga, ker ni materiala in nas inozemski partner vleče za nos z dobavo polizdelkov, če...

Vendar vsi ti »če« že rahlo dišijo po neorganiziranosti. Človek začne ob političnih proklamacijah in takšni interpretaciji problemov s strani odgovornih tovarišev razmišljati kot o fasadi, za katero se skriva marsikaj.

Pohvalno je, da smo se tako zagnano lotili organiziranja TOZD, vendar se mi način pristopa ne zdi najbolj posrečen. Poleg tega pa pozabljamo, da mora proizvodnja kljub reorganizaciji čim bolj nemoteno teči.

Tako pa stara organizacijska struktura izgineva, nova ne deluje, pa smo tam, kjer ni muh. Kako naj opravičimo drugače stotine izgubljenih delovnih ur na večini jalovih sestankih, ur in izdelkov, za katere bi dobili denar, ki ga krvavo potrebujemo tudi za to, da si lahko reorganiziranje sploh privoščimo.

Jalove pravim zato, ker so slabo organizirani, poročevalci prihajajo nanje nepripravljeni in podobno. Kaj smo s takim načinom obveščanja samoupravljalcev dosegli? Samo to, da postaja še tista peščica ljudi, ki skušajo sodelovati, nezainteresirana.

S tem pa so podani vsi pogoji za nedemokracijo pri odločanju in za možnost vsiljevanja sklepov, ki so za OZD in družbo škodljivi.

Polašča se me dvomljiv občutek, da organiziramo TOZD zato, ker je to z novim zakonom predvideno in sploh »na liniji«, ne pa zato, ker bi v tem videli perspektive za razvoj novih samoupravnih odnosov in boljše ga proizvajanja — in bojim se, da me ta občutek ne vara.

Ko sem si ogledoval plan za leto 1977, sem prebral tudi podatke o načinu delitve dohodka med TOZD in o načinu pridobivanja sredstev za potrebe DSSS, kar je na žalost edini otipljiv podatek o materialnih odnosih med TOZD in DSSS, nisem pa nikjer opazil niti sledu o formiranju dohodkovnih odnosov, ki

pa so po mojem edini možni način pri tem sistemu organiziranja samouprave. Morda pa nimam prav in sem tudi jaz le slabo obveščeni samoupravljalec? Morda...

Vsi ti neurejeni odnosi se še kako odražajo tudi v neposredni proizvodnji. Kljub naraščanju življenjskih stroškov capljajo naši osebni dohodki na repu vseh republiških in občinskih poprečij. Produktivnost pada, materialni stroški naraščajo (ne samo zaradi višanja cen reprodukcijskega materiala!), drage strojne kapacitete so slabo izkoriščane in še... in še...

Z vsem srcem pritrujem odgovornim tovarišem, da je OD odvisen od tega, koliko in s kakšnimi stroški proizvajamo! Toda, ali smo se kdaj vprašali, če smo neposrednemu proizvajalcu nudili vse možnosti, da bi nemoteno in ceneje proizvajal?

Ko sem še enkrat prebiral ta prispevek, sem ugotovil, da je precej otoplo zaključen. Imel sem dober namen, da vzbudi malo dobre volje. Saj bi jo tako potrebovali, kajne, tovariši?

A. Večerin

Vprašanja odgovori

Na delovno mesto vodje obdelave podatkov, ki je bilo objavljeno pod točko 20, dne 27.1.1977, sta se prijavila dva notranja kandidata.

Po določilih začasne sistematizacije mora kandidat izpolnjevati poleg splošnih z zakonom določenih pogojev še naslednje:

— Imeti mora visoko izobrazbo ekonomske, organizacijske, strojne ali elektro smeri in delovne izkušnje na področju organiziranja avtomatske obdelave podatkov ter pasivno znanje angleškega jezika.

OMR DSSS je sprejel sklep, da se na delovno mesto vodja AOP ne sprejme nobeden izmed prijavljenih kandidatov.

V zvezi s tem sklepom OMR so bila postavljena naslednja vprašanja:

1. Kako se je odboru težko odločiti med dvema kandidatom, ko eden od kandidatov sploh ne izpolnjuje pogojev?

2. Ali ima smisel, da obstaja odbor za medsebojna razmerja, če pa ima direktor sektorja tako močan vpliv, da odloča o zasedbi delovnega mesta v svojem sektorju.

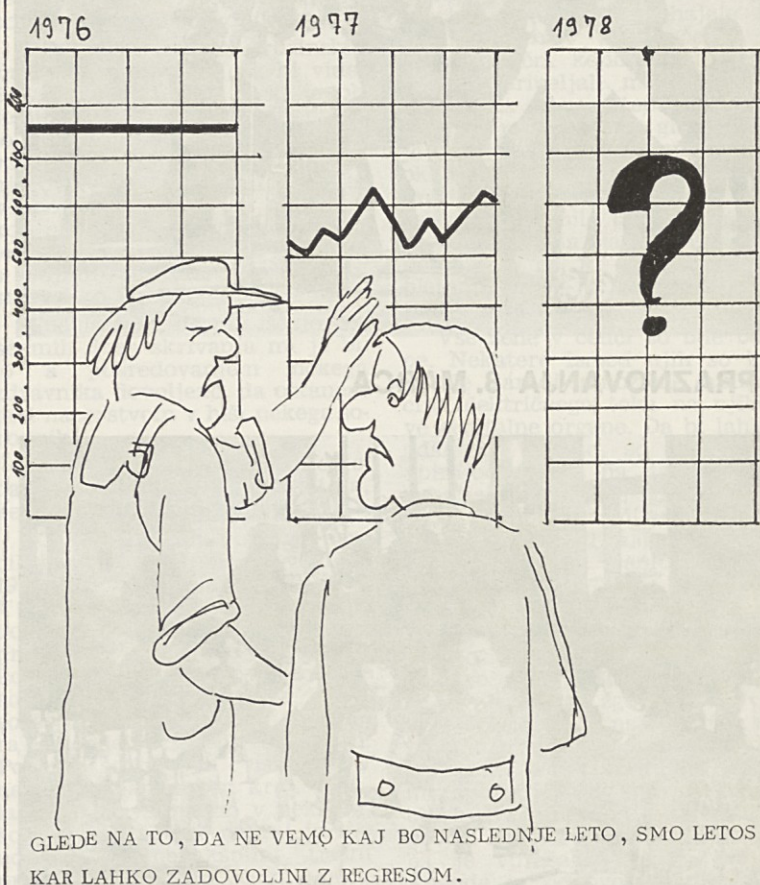
3. Ali je zaradi tega potrebno trošiti še dodatna sredstva za ponoven javni razpis, na katerega se lahko kandidata ponovno enakopravno prijavita?

4. Kdo v OZD »ELMA« je odgovoren za posledice takega reševanja perečih kadrovskih problemov in medsebojnih odnosov?

Odgovori:

1. V konkretnem primeru OMR sploh ni odločal med dvema kandidatom, ker eden ni izpolnjeval pogojev za zasedbo de-

REGRES

lovnega mesta (glej zapisnik) in se je na seji o njegovih zmožnostih le načeloma razpravljalo.

Drugi kandidat je sicer izpolnjeval formalne pogoje za zasedbo tega delovnega mesta, vendar je bila s strani njegovega neposredno nadrejenega izražena bojazen o uspešnosti na tem zahtevnejšem delovnem mestu glede na njegovo dosedanje delo in rezultate.

Če obstaja samo en kandidat za določeno delovno mesto, odboru ni potrebno, da se zanj odloči, posebno še ne, če obstojajo kakršni koli zadržki ali dvomi.

2. OMR je neposredno voljen organ z določenimi pravicami in dolžnostmi, ne pa strokovni organ na področju kadrovske politike in kadrovanja. Pri svojih odločitvah se opira na mnenje in predloge strokovne službe in mnenje tistih, ki lahko dajo o kandidatih informacije o njegovem dosedanjem delu in sposobnostih.

Pri zunanjih kandidatih je za sprejem na delovno mesto obvezno poskusno delo, da se preverijo kandidatove strokovne in delovne sposobnosti. Pri notranjih kandidatih pa institucije poskusnega dela ni, ker se smatra, da kandidata, in njegove sposobnosti že pozna sredina, v kateri je delal, razumljivo pa je vodja sredine prvi poklican, da poda mnenje OMR. Seveda pa mora OMR odločati povsem samostojno in bi bilo kakršno koli vsiljevanje s strani strokovnih in osebnih delavcev neustavno.

3. OMR je v danem primeru odločil, da na interno objavljeno mesto ne imenuje nobenega izmed prijavljenih kandidatov iz razlogov, ki so v odgovoru pod št. 1. Ker je podan dvom, da bi lahko zasedli delovno mesto z notranjim kandidatom, je nujno,

NOVO
V
JEDILNICI

VČASIH JE LUŠTNO BLO,
ZDAJ PA NI VEČ TAKO,
VČASIH SMO JUPI PIL,
ZDAJ PA VODO.

da ga objavimo v dnevnem časopisu. Na to objavo imata kandidata, ki sta se že prijavila na interno objavo in nista bila izbrana, možnost, da se ponovno prijavita, odločitev pa je zopet v pristojnosti OMR.

Popolnoma odveč pa je vabljenje istih kandidatov, da se javita na ponovno objavo, kot je bilo to zapisano v sklepu OMR.

4. Pri vsaki samoupravni odločitvi imamo več odgovornih za eventualne nastale posledice. V danem primeru je lahko podana odgovornost s strani kadrovske službe neposrednega vodje kandidata, ki je o njem podal mnenje in pa tudi OMR, če bodo zaradi odločitve nastale posledice, ki jih pa za enkrat še ni.

Menim, da sem na tako postavljena vprašanja zadovoljivo odgovoril.

V. d. direktor KUS
Vlado Berglez